

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.11.27.
SWD(2013) 477 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

amely a következő dokumentumot kíséri

Az Európai Parlament és a Tanács irányelve

**a szabadságuktól megfosztott gyanúsítottak és vádlottak ideiglenes
költségmentességéről, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban
biztosított költségmentességről**

{COM(2013) 824 final}

{SWD(2013) 476 final}

{SWD(2013) 499 final}

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

amely a következő dokumentumot kíséri

Az Európai Parlament és a Tanács irányelve

a szabadságuktól megfosztott gyanúsítottak és vádlottak ideiglenes költségmentességéről, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban biztosított költségmentességéről

1. A PROBLÉMA MEGHATÁROZÁSA

Az ebben az irányelvben tárgyalt **általános probléma** kettős: a) az EU-n belül nem megfelelően védettek a gyanúsítottak és vádlottak alapvető jogai, valamint b) a költségmentességre vonatkozó hiányos szabályozás következtében erősíteni kell a kölcsönös bizalmat a tagállamok között.

Jelenleg nem létezik olyan uniós jogi aktus, amely a büntetőeljárások folyamán költségmentességet biztosítana a gyanúsítottak és vádlottak számára. Bár vannak európai szintű közös normák¹, és minden tagállam rendelkezik költségmentességi rendszerrel, a különböző tagállamok költségmentességi rendszerei jogi és gyakorlati szempontból jelentősen eltérnek egymástól. Mindennek következtében hiányosságok mutatkoznak a tisztességes eljáráshoz való jog védelme terén. Veszélyeztetheti a kölcsönös bizalmat és a büntetőeljárások terén folytatott kölcsönös igazságügyi együttműködést, továbbá sértheti az Európai Unió Alapjogi Chartájába (a továbbiakban: a Charta) foglalt, tisztességes eljáráshoz való jogokat, hogy egyes tagállamokban korlátozott a költségmentességhez való jog.

A költségmentességhez való jog szervesen kapcsolódik az ügyvédi segítség igénybevételéhez való joghoz. A megfelelő anyagi eszközökkel nem rendelkező személyes esetben és bizonyos helyzetekben (pl. a szabadságelvonás ideje alatt) nem érvényesíthető az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog, amennyiben az állam gyakorlatilag és pénzügyileg nem biztosít költségmentességet a jogi segítségnyújtás garantálása érdekében. Jóllehet az ügyvédi segítség igénybevételére vonatkozó uniós irányelvjavaslat², amelynek hivatalos elfogadása folyamatban van, biztosítja az ügyvédi segítség igénybevételéhez való anyagi jogot, arról nem rendelkezik, hogy ki finanszírozza vagy biztosítja az ügyvédi segítséget. A költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapítására vonatkozó uniós beavatkozás hiányában így fennállna a veszélye annak, hogy az irányelvben biztosított ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog nem érvényesül konkrétan és ténylegesen.

A költségmentességre vonatkozó megfelelő normák hiánya kihat az igazságügyi hatóságok közötti kölcsönös bizalomra és aláássa a tagállamok közötti igazságügyi együttműködést. Ez kedvezőtlenül hat a bírósági határozatok és ítéletek, valamint a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés egyéb eszközeinek kölcsönös elismerésére, és aláássa a határon átnyúló eszközökbe vetett bizalmat. Ha az igazságügyi hatóságok kételkednek a másik

¹ Az EU Alapjogi Charta 47. cikke, valamint az emberi jogok európai egyezménye (a továbbiakban: EJE) 6. cikke (3) bekezdésének c) pontja.

² COM(2011) 326 végleges, 2011.6.8.

tagállamban biztosított tisztességes eljáráshoz való jogok megfelelésében, továbbá megítélésük szerint fennáll a veszélye annak, hogy – a megfelelő költségmentesség hiánya miatt – a gyanúsított vagy vádlott ténylegesen nem vehet igénybe jogi tanácsadást, akkor elutasíthatják a szóban forgó tagállamból érkező, igazságügyi együttműködés iránti megkereséseket. Mivel a kölcsönös elismerés elve az igazságszolgáltatási térség sarokkövét jelenti, hatékonysága érdekében erősíteni kell a kölcsönös bizalmat.

A kezelendő **konkrét probléma** az, hogy az EU-n belül a gyanúsítottak és vádlottak nem jutnak kellő mértékben tényleges költségmentességhez; ez pedig káros a kölcsönös bizalomra és a kölcsönös elismerés rendszerének zavartalan működésére nézve. E probléma hátterében az alábbi két ok húzódik:

- A tagállamokban folytatott európai elfogatóparancson alapuló eljárásokban nem megfelelő a költségmentesség igénybevételének lehetősége;
- A költségmentes jogi segítségnyújtás az eljárások korai szakaszában – különösen a költségmentességre vonatkozó határozat megszületése előtt – nem minden esetben vehető igénybe, jöllehet az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot attól az időponttól kell alkalmazni, hogy a hatóságok az érintett személy tudomására hozták a gyanúsítást;

Ezenfelül két további probléma is alááshatja a kölcsönös bizalmat:

- a költségmentességi jogosultság túlságosan szigorú kritériumai;
- a költségmentességi rendszerek útján nyújtott jogi segítség minőségének és hatékonyságának hiányosságai.

Első ok – Az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban biztosított költségmentesség Az ügyvédi segítség igénybevételéről szóló irányelv előírja a *kettős képviselő*hez való jogot az európai elfogatóparancson alapuló kiadatási eljárásokban.³ Amennyiben egy adott személyt európai elfogatóparancs alapján letartóztatnak, jogosult arra, hogy a kiadatási eljárások céljából ügyvédi segítséget vegyen igénybe a *végrehajtó tagállamban*, továbbá – a végrehajtó tagállam ügyvédjével való kapcsolattartás céljából – joga van megbízni egy második ügyvédet az európai elfogatóparancsot *kibocsátó tagállamban*. Az irányelv ugyanakkor nem írja elő, hogy a költségmentességnek e jogi segítségre is ki kell terjednie. Jelenleg egyetlen tagállam sem biztosít költségmentességet a kibocsátó tagállambeli ügyvéd esetében. A költségmentességhez való jog hatékonyságát és következetése alkalmazását befolyásolja, hogy e jogot továbbra is kizárólag a végrehajtó és a kibocsátó tagállam joga szabályozza, annak ellenére, hogy az irányelv biztosítja az ügyvédi segítségnyújtáshoz való jogot. Mindez sértheti az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban keresett személy jogait, késedelmet és többletköltséget okozhat, végső soron pedig megrendítheti az elfogatóparancsról szóló jogi aktus zavartalan működéséhez szükséges kölcsönös bizalmat.

Második ok – Időzítés: A gyanúsítottak tisztességes eljáráshoz való jogainak védelme, a bizonyítékok minősége, valamint a megfélemlítéssel és a rossz bánásmóddal szembeni védelem garantálása érdekében rendkívül fontos, hogy az ügyvédi segítséget az eljárások lehető legkorábbi nyomozati szakaszaitól igénybe lehessen venni. Az ügyvédi segítség igénybevételéről szóló irányelv attól az időponttól fogva biztosít jogi segítségnyújtást, hogy a hatóságok az érintett tudomására hozták, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják, nem garantálja azonban, hogy a költségmentesség kiterjed a szóban forgó

³ Az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárások önmagukban véve nem tekinthetők „büntetőeljárásnak”, és nem tartoznak az EJEE hatálya alá.

segítségnyújtásra. Több tagállamban nem rendelkezik olyan államilag létrehozott rendszerrel, amely biztosítaná, hogy ténylegesen igénybe vehető, ingyenes ügyvédi segítség álljon rendelkezésre – különösen a fogva tartottak számára – az eljárások korai szakaszától kezdve. Ezek a hiányosságok – amelyeket az érdekelt felek nagymértékben elismertek⁴ – súlyosan veszélyeztetik az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog lényegi tartalmát.

Harmadik ok – Jogosultság: A Chartában és az EJE-ben előírtaknak megfelelően, a tagállamok két feltételt vehetnek figyelembe annak megítéléséhez, hogy egy adott személy jogosult-e költségmentességre; 1) rendelkezik-e elegendő anyagi forrással (az anyagi helyzet vizsgálata), 2) az igazságszolgáltatás érdeke szükségessé teszi a költségmentességet (a megalapozottság vizsgálata).⁵ A tagállamok rendkívül sokféleképpen vizsgálják a jogosultságot. Jelentős eltérések mutatkoznak az „anyagi helyzet” és a „megalapozottság” értelmezése tekintetében. A korlátozó jogosultsági kritériumok következtében sok olyan, elegendő forrással nem rendelkező vádlott és gyanúsított akkor sem vehet igénybe költségmentességet, ha ez az igazságszolgáltatás érdekét szolgálná. Következésképpen, védelemhez való joguk nem megfelelően biztosított.

Negyedik ok – Minőség: Az EJE kimondta, hogy az ingyenes jogi segítségnyújtásra vonatkozó állami kötelezettség nem teljesül pusztán egy államilag finanszírozott ügyvéd kirendelésével, hanem gondoskodni kell arról, hogy a kirendelt védő által nyújtott segítség konkrét és tényleges, valamint bizonyos színvonalú legyen.⁶ A költségmentes jogi segítség színvonala az alábbiak révén biztosítható: (1) képesítés és akkreditáció; (2) az ügyvédek képzése, valamint (3) a költségmentes ügyvédi munka figyelemmel kísérése. Több tagállamban egyáltalán nincs, vagy csak csekély mértékben létezik minőségbiztosítás.

Kit érintenek az intézkedések? Az Unión belüli büntetőeljárások valamennyi gyanúsítottja és vádlottja potenciális érintett. Az EU-ban évente mintegy 10 millió büntetőeljárásra kerül sor, nincsenek azonban adataink arról, hogy a költségmentességet hány eljárásban tagadták meg a gyanúsítottól vagy vádlottól. Az intézkedés azokat az ügyvédek is érinti, akik költségmentes jogi segítséget nyújtanak, illetve nyújthatnak az említett személyeknek.

2. A SZUBSZIDIARITÁS ELEMZÉSE

Az alábbi három tényező indokolja az uniós fellépés szükségességét:

⁴ Lásd pl. Schumann, Bruckmüller, Soyer, *Pre-Trial Emergency Defence (Tárgyalást megelőző sürgősségi védelem)* Intersentia 2012. Cape és mások, *Effective Criminal Defence in Eastern Europe (Hatékony büntetőjogi védelem Kelet-Európában)*, LARN 2012 Lásd továbbá a *Defence Rights in the EU (A védelemhez való jogok az Unióban)* című, 2012. októberi FTI jelentés 71–73. pontját, amely számos problémáról számol be a tagállamok ügyeletes védői rendszereit illetően, valamint a Justicia közelmúltbeli jelentésének 56. oldalát. A varsói költségmentességi konferencia jegyzőkönyve. Lásd továbbá: *Improving pre-trial Justice (A tárgyalást megelőző igazságszolgáltatás)*, Nyílt Társadalom Intézet, Szófia 2008., 38. o., *Report on Civic monitoring of police stations (A rendőrségi épületek polgári ellenőrzése)* (Bulgáriával kapcsolatosan).

⁵ Az EJE és a Charta az anyagi helyzet és a megalapozottság együttes vizsgálatát írja elő, és az érintetteknek mindkét szempontból meg kell felelniük ahhoz, hogy költségmentességben részesülhessenek. Tehát ki lehet jelenteni, hogy előfordulnak olyan helyzetek, amikor egy megfelelő forrásokkal nem rendelkező személy nem jogosult költségmentességre, például amiatt, hogy az ügy nem összetett, vagy a nem szabható súlyos szankció.

⁶ *Pavlenkov v. Oroszország ügy*, 42371/02. sz. keresetlevél, a 2009. október 4-i ítélet 99. pontja.

- (1) A probléma határokon átnyúló dimenzióval rendelkezik, mert amennyiben a tagállamok nem tartják tiszteletben a költségmentességre vonatkozó eljárási jogot, az problémákat okoz a többi tagállamban.⁷
- (2) Megtörténhet, hogy az uniós polgárokat a saját tagállamukon kívül vonják büntetőeljárás alá, az ilyen gyanúsítottak vagy vádlottak igényeit pedig uniós szinten kell kezelni.
- (3) Az EJEE már jelenleg is meghatározza a tisztességes eljárás egész Európában érvényes normáit, a jogérvényesítési mechanizmusok azonban nem garantálnak megfelelő és egyenletes szintű védelmet, illetve nem biztosítják, hogy az aláíró államok (köztük az uniós tagállamok) be is tartják ezeket a normákat.

3. AZ UNIÓS KEZDEMÉNYEZÉS CÉLJAI

Minden uniós szinten hozott költségmentességi intézkedésnek az alábbi – a fentiekben szereplő általános és konkrét problémák alapján kidolgozott – általános, konkrét és operatív célokat kell követnie.

Általános célok:	<ul style="list-style-type: none"> • A büntetőeljárások folyamán az alapvető eljárási jogok védelmére vonatkozó hatékony, magas szintű normák garantálása az uniós polgárok számára. • A kölcsönös bizalom erősítése, és ezáltal az ítéletek és bírósági határozatok EU-n belüli elismerésének megkönnyítése, valamint az Unión belüli igazságügyi együttműködés javítása.
Konkrét célok:	<ul style="list-style-type: none"> • Annak biztosítása, hogy a gyanúsítottak és vádlottak a büntetőeljárás folyamán megfelelő költségmentességet igényelhessenek, és abban részesülhessenek a kölcsönös bizalom erősítéséhez szükséges szinten. • Annak biztosítása, hogy a költségmentesség révén hatékonyan érvényesítsék a gyanúsítottakat és vádlottakat, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárások hatálya alatt álló személyeket megillető, az ügyvédi segítség igénybevételéről szóló irányelvben előírtak szerinti ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot.
Operatív célok:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Annak biztosítása, hogy az európai elfogatóparancs hatálya alatt álló személyek költségmentességet vehessenek igénybe, 2) Az eljárások első szakaszában költségmentes segítség („sürgősségi védelem”) igénybevételének biztosítása, 3) Tényleges költségmentesség igénybevételének biztosítása azon gyanúsítottak és vádlottak számára, akik nem rendelkeznek elegendő anyagi forrással (anyagi helyzet vizsgálata), és amennyiben erre az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez szükség van (megalapozottság vizsgálata), 4) Annak biztosítása, hogy a tagállamok intézkedéseket hozzanak a költségmentes jogi szolgáltatások minőségének javítására.

⁷ Például ha olyan megkeresés érkezik egy igazságügyi hatósághoz, hogy hajtson végre egy megfelelő normákkal nem rendelkező tagállamból származó bírósági határozatot, előfordulhat, hogy visszautasítja a kérést, vagy további tájékoztatást igényel, ami késedelmes végrehajtást eredményez.

4. SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK

Négy fő szakpolitikai lehetőséget vizsgáltunk meg részletesen:

1. lehetőség – a jelenlegi szabályozás fenntartása	A status quo fenntartása. Az uniós szintű fellépés elvetése.
2. lehetőség – Alacsony szintű kötelezés	Nem jogalkotási intézkedés: A kapacitásépítésre, az információszolgáltatásra, és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjére vonatkozó intézkedések (szakértői csoport létrehozása abból a célból, hogy a gyakorló jogászoknak szóló kézikönyvet állítsanak össze a bevált gyakorlatokból).
3. lehetőség – Közepes szintű kötelezés	Jogi aktus: A 3(a). alopció: ajánlás; a 3(b). alopció: irányelv, vagy a kettő kombinációja: Részben az EJEE-ben és a Chartában előírt minimális minőségi normák meghatározása; részben pedig törekvés a kiszámíthatóság fokozására és a nemzeti normák emelése. A jogi aktus különösen olyan rendelkezések foglalna magába, amelyek biztosítják, hogy a gyanúsítottak és vádlottak költségmentességet vehessenek igénybe az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban és az eljárás első szakaszaiban. Mindazonáltal nem részletes, előíró jellegű intézkedésről volna szó, hanem a tagállamokra bíznák a végrehajtás módjának megválasztását. Az említett két alopció kombinálható azáltal, hogy a szabályozás egyes elemeit kötelező jogi aktusban írják elő, más elemeket pedig nem kötelező erejű jogi aktusban.
4. lehetőség – Magas szintű kötelezés	Jogi aktus: A költségmentesség igénybevételére és minőségére vonatkozó összehangolt minimális kritériumokat előíró irányelv révén, amely bizonyos mértékig meghaladja az EJEE-ben meghatározott minőségi normákat.

5. A HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE

5.1. Eredményesség a szakpolitikai célkitűzések elérése terén

- **1. lehetőség** Továbbra sem lenne megfelelő a költségmentességhez való hozzáférés, vagy akár még rosszabb is lehetne a helyzet.
- **2. lehetőség:** Jogalkotási intézkedés hiányában a tagállamok kevés ösztönzést kapnának ahhoz, hogy javítsák a költségmentesség igénybevételét.
- **3(a). lehetőség** – Ajánlás: Közepes hatást fejt ki, ugyanis ez az opció hozzájárul az általános célok megvalósításához. A jogi aktus nem kötelező jellege miatt azonban fennáll a kockázata annak, hogy ez az opció nem fejtene ki érzékelhető hatást, mivel előfordulhat, hogy nem minden tagállam hajtaná végre maradéktalanul.
- **3(b). lehetőség** – Irányelv: Jelentős hatást fejt ki, ugyanis ez az opció a költségmentességre vonatkozó, jogilag kötelező és végrehajtható közös minimumszabályok révén komoly javulást eredményez.
- **4. lehetőség:** Rendkívül jelentős hatást fejt ki, ugyanis ez az opció a jogi aktus teljes erejével rendelkezne (kötelező jelleg, nagyfokú végrehajthatóság), továbbá jelentős pozitív hatást gyakorolna a szakpolitikai cél teljesítésére, ugyanakkor komoly terhet helyezne a tagállamokra. Az opció jelentősen javítaná a kölcsönös bizalmat és együttműködést.

5.2. Az alapvető jogokra gyakorolt hatás

- **1. lehetőség:** Nem lenne hatása, mivel a továbbra is tagállami szinten – az EJEE és a Charta útján – védenék a költségmentességet, és a korlátozott védelemmel kapcsolatos jelenlegi problémák továbbra is fennmaradnának.
- **2. lehetőség:** Csekély hatása volna, mivel a tisztességes eljárás és a védelemhez való jog erősítése attól függ, hogy a tagállamok milyen módon követik a bevált gyakorlatok példáit vagy az iránymutatást, hogyan terjesztik a költségmentességre vonatkozó információkat, és milyen módon végzik a képzést.
- **3(a). lehetőség** – Ajánlás: Kedvező, de csekély vagy közepes hatást gyakorol az alapvető jogokra, és a tagállami végrehajtástól függ. A tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog tekintetében várható volna némi javulás, azonban jogérvényesítési mechanizmus hiányában csak kismértékben javulhat a helyzet.
- **3(b). lehetőség** – Irányelv: Jelentős hatást fejt ki, ugyanis ez az opció a 3(a). lehetőséggel azonos kedvező hatásokat jogilag kötelező intézkedés révén érné el.
- **4. lehetőség:** Jelentős pozitív hatást gyakorol a gyanúsítottak és vádlottak alapvető jogaira.

5.3. Társadalmi hatások

- **1. lehetőség:** Nincs hatása.
- **2. lehetőség:** Korlátozott mértékű kedvező hatást fejt ki a tudatosság erősítése, a kapacitásépítés és a képzés révén.
- **3(a). lehetőség** – Ajánlás: Megfelelő tagállami végrehajtás esetén ez az opció kedvező társadalmi hatásokkal jár (pl. az igazságszolgáltatáshoz való jog egyenlő érvényesítése, a költségmentes jogi segítség biztosítása és költségmentes jogi segítség minőségének javítása révén).
- **3(b). lehetőség** – Irányelv: Jelentős hatást fejt ki, ugyanis ez az opció a 3(a). lehetőséggel azonos kedvező hatásokat jogilag kötelező intézkedés révén érné el.
- **4. lehetőség:** Jelentős társadalmi hatással jár, ugyanis bővíti a költségmentesség igénybevételét, és ennek megfelelően támogatja a tisztességes eljárás lehetőségét a rossz anyagi körülmények között élő gyanúsítottak és vádlottak esetében.

5.4. A nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekre gyakorolt hatás

- **1. lehetőség:** Nincs hatás – a nemzeti rendszerek rövid- és középtávon nem közeledhetnek egymáshoz az EJEB ítélkezési gyakorlatának megfelelően.
- **2. lehetőség:** Az átfogó hatás korlátozott, mivel az intézkedések jogilag nem kötelezőek, és nem irányulnak közvetlenül arra, hogy közös minimumszabályokat valósítsanak meg az egész EU-n belül.
- **3(a). lehetőség** – Ajánlás: A jogi aktus nem kötelező jellege miatt nehéz előrelátni a hatást, amely attól függ, hogy a tagállamok készek-e eleget tenni az ajánlásnak. Megfelelő végrehajtás esetén ez az opció a jelenleg alacsony szintű költségmentességi normákkal rendelkező tagállami rendszerek kiigazítását tenné szükségessé.
- **3(b). lehetőség** – Irányelv: Közepes vagy jelentős hatást fejt ki, ugyanis ez az opció több tagállamban jogalkotási reformot tenné szükségessé, azonban az általános megfogalmazott kötelezettségeknek köszönhetően bizonyos fokú rugalmasságot biztosítana.
- **4. lehetőség:** A legjelentősebb hatást gyakorolja a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekre, mivel a bírói kar valamennyi szükséges eszközzel rendelkezne ahhoz, hogy magas szinten biztosítsa a költségmentességgel való jogot. Az összes tagállam költségmentességi rendszerében komoly jogalkotási reformot kellene végrehajtani ahhoz, hogy összhangban legyenek a jogi aktussal.

5.5. Pénzügyi és gazdasági hatás

- **1. lehetőség:** E lehetőség esetén nem jelentkeznének azonnal pénzügyi hatások.
- **2. lehetőség:** Ez az opció korlátozott költségekkel jár, amelyeket a tagállamok és az EU együtt viselnek. A becsült maximális pénzügyi összköltség megközelítőleg **23 millió eurót** tenne ki.
- **3(a). lehetőség** – Ajánlás: Ha a tagállamok eleget tennének az ajánlásnak, a költségek megegyeznének a 3(b). opcióéval.
- **3(b). lehetőség** – Irányelv: A várható összköltség a négy opciót tekintve **közepes szintű** volna, és ezt főként a helyi és nemzeti szintű hatóságok viselnék. Az összköltség **247 és 382 millió euró között** mozog. Ez a következő intézkedések költségeit ölelné fel:
 - Az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban nyújtott költségmentesség: **0,13-0,24 millió EUR (EU egésze/év)**
 - Sürgősségi védelem rendszere: **52-81 millió EUR (EU egésze/év)**
 - Közös minimális jogosultsági kritériumok: **181-287 millió EUR (EU egésze/év)**
 - Minőség-ellenőrzés: **13,4 millió EUR (EU egésze/év)**
- **4. lehetőség:** A négy opciót tekintve ennek lenne a **legmagasabb** az összköltsége, amelyet főként a helyi és nemzeti szintű hatóságok viselnének. Az összköltség **1 594 és 1 716 millió euró között** mozog. Ez a következő intézkedések költségeit ölelné fel:
 - Az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban nyújtott költségmentesség: **0,8-1,1 millió EUR (EU-szerte/év)**
 - Sürgősségi védelem rendszere: **180-210 millió EUR (EU-szerte/év)**
 - Közös minimális jogosultsági kritériumok: **1,4 milliárd EUR** (plusz 92 millió EUR a gyermekek kötelező költségmentességére) **(EU-szerte/év)**
 - Minőség-ellenőrzés: **13,4 millió EUR (EU-szerte/év)**

A 3. és a 4. opció esetében a költségek nem veszik figyelembe azokat az esetleges költségmegtakarításokat, amelyek az EJEB és a nemzeti fellebbezések, megismételt tárgyalások, a nem megfelelő képviselő miatt meghíúsult eljárások jelenlegi költségeinek csökkentéséből származnak.

6. A VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA/ELŐNYBEN RÉSZESÍTETT LEHETŐSÉG

Nincs előnyben részesített lehetőség.

7. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

Amennyiben az előnyben részesített lehetőség jogalkotási intézkedés irányelv formájában, az irányelvet a tagállamoknak 18 hónappal annak hatályba lépése után kell átültetniük. A tagállamokat fel kell kérni arra, hogy ezen eljárás elősegítése érdekében gyűjtsenek megbízható adatokat, ugyanis jelenleg nem állnak rendelkezésre ilyen adatok. Amennyiben az előnyben részesített lehetőség ajánlás formáját öltő intézkedés, a Bizottság legkésőbb négy évvel annak közzététele után értékelné az ajánlás végrehajtását.

Ezenfelül a Bizottság azt tervezi, hogy olyan konkrét empirikus tanulmányt készít, amely az eljárási jogokra vonatkozó ütemterv egyes jogi aktusainak 3-5 éves alkalmazására vonatkozó

adatgyűjtésre helyezi a hangsúlyt. A költségmentességre vonatkozó speciális mutatókat fognak alkalmazni annak érdekében, hogy mennyiségi és minőségi értelemben felmérjék a javaslatok eredményességét.